

*edu*magazin

CJELOVIT PRISTUP OBITELJIMA I POJEDINCIMA

Sretan Uskrs!

**Koje su
elementarne igre?**

**A koje aktivnosti
poticati kod
predškolaraca?**

**REZERVIRAJ 10.05.
U KALENDARU**

***Vidimo se na promociji
priručnika!***

Nataša Maček i Mia Žilić
@malikoracizasigurnodijete

*Svoju pozivnicu
za promociju
priručnika
“Mali koraci
za sigurno dijete”
preuzmi na str. 11.*

RIJEČ UREDNIŠTVA

Dragi čitatelji,

proljetno izdanje magazina leprša raznim područjima, poticajima i saznanjima.

Kreni lagano s iščitavanjem o carskom rezu i emocionalnom zdravlju majki, o čemu osvještava Ana Marija Horvat.

O obiteljskim pravilima sigurnosti piše Mia Žilić te vam upućuje pozivnicu na promociju priručnika "Mali koraci za sigurno dijete", koja će se održati 10.05.2024. na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu!

Daniela Rak piše zašto djeca vole rutine.

Ana Barbarić podsjeća kako darivati, odnosno kako slušati.

S. Monika Maslač navodi primjere elementarnih igara u predškolskoj dobi, a kako kroz igru razvijati vještine potrebne za polazak u školu piše Iva Baldo Karlić.

Sandra Moslavac ističe prednosti razvojnih mapa za djecu u vrtiću.

U nastavku Jelena Idžaković piše o tantrumima kao dijelu dječjeg razvoja.

Silvija Kaderžabek pojašnjava o tišini u Montessori pedagogiji.

Na kraju vas čeka nova audio problemska priča za djecu sa savjetima kako potaknuti djecu na primjereno iskazivanje ljutnje, kada su skloni guranju i udaranju te kako ih poučavati, autorice Tee Resanović.

Pišite svoje dojmove i uživajte u proljeću!

KONTAKT

urednistvo.edumagazin@gmail.com

MJESEČNI MAGAZIN

Sljedeći broj izlazi u lipnju 2024.

**VIŠE O SVIM AUTORIMA UNUTAR MAGAZINA
MOŽEŠ SAZNATI [OVDJE](#)**

UREDнице

Mia Žilić

Tea Resanović

eduList
ONLINE

Od malena
MIA ŽILIĆ

4

*mentalno zdravlje***ANA MARIJA HORVAT**Carski rez i emocionalno zdravlje
majki[@mama.atopica](#)

8

*odgojno-obrazovno***NATAŠA MAČEK, MIA ŽILIĆ**

Obiteljska pravila sigurnosti

[@malikoracizasigurnodijete](#)*odgojno-obrazovno***DANIELA RAK**

Zašto djeca vole rutine?

[@rakova.riznica](#)

12

16

*DIY***ANA BARBARIĆ**

Slušaš li?

[@chestitke](#)*odgojno-obrazovno***S. MONIKA MASLAĆ**Elementarne igre u
predškolskoj dobi[@s.monika_smi](#)

20

26

*odgojno-obrazovno***IVA BALDO KARLIĆ**

Kako igrom razvijati vještine potrebne za polazak u školu

32

*odgojno-obrazovno***SANDRA MOSLAVAC**

Individualni portfolio - razvojna mapa djeteta

[@sandraamoos](#)*odgojno-obrazovno***JELENA IDŽAKOVIĆ**

Zvijer zvana tantrum

36

42

*odgojno-obrazovno***SILVIJA KADERŽABEK**

Tišina u Montessori pedagogiji

46

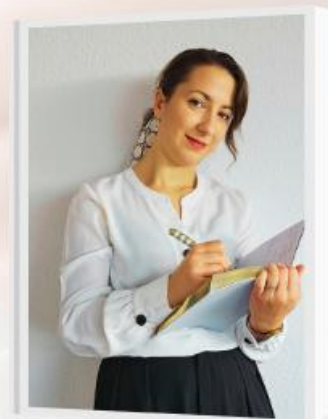
*odgojno-obrazovno***TEA RESANOVIĆ**

Audio problemska priča za djecu

[@tea_edulist](#)

CARSKI REZ I EMOCIONALNO ZDRAVLJE MAJKE

Autorica: Ana Marija Horvat
mag.oec.
edukantica naturopatije
@mama.atopica

Donošenje djeteta na svijet predstavlja jedan od najznačajnijih trenutaka u životu svake žene.

No, taj proces često nije jednostavan i može biti popraćen brojnim emocijama koje se razvijaju od trenutka saznanja o trudnoći pa sve do samog poroda. U slučaju carskog reza, emocionalna dinamika može biti posebno složena i značajna kako za trudnice, tako i za njihove obitelji i bliske osobe.

U travnju obilježavamo mjesec svjesnosti o carskom rezu, jednoj od najvećih operacija u području abdomena, čije rane često ostanu okolini nevidljive.

Pred sami carski rez, trudnice mogu osjećati mješavinu emocija koje uključuju nestrpljenje, strah, ali i osjećaj pripremljenosti. Planirani ili neplanirani prijem u bolnicu može izazvati anksioznost i osjećaje nesigurnosti, dok se očekivanja o vaginalnom porodu mogu sukobiti sa stvarnošću (hitnog) operativnog zahvata.

Kada se plan poroda ne ostvari onako kako su ga trudnice zamislile, može doći do osjećaja dubokog razočaranja i tuge. Umjesto da dožive spontani porod, neke majke mogu biti suočene s potrebom za hitnim zahvatom, što može izazvati osjećaj gubitka kontrole i nespremnosti. Važno je dopustiti trudnicama da iskažu svoje osjećaje i da im se pruži podrška u tom procesu.

Kako bi se lakše nosile s vrtlogom emocija, trudnice mogu primijeniti različite mehanizme suočavanja, kao na primjer pisanje dnevnika, razgovor s partnerom ili stručni savjet oko novonastale situacije. Ključno je priznati i validirati te osjećaje te dopustiti sebi prostor za tugovanje zbog gubitka zamišljenog iskustva poroda.

Unatoč izazovima, uspješan carski rez može biti izvor dubokog olakšanja i zahvalnosti, posebno u slučajevima kada je bio medicinski neophodan.

Emocionalna iskustva povezana s carskim rezom mogu se odraziti na različite aspekte postporođajnog blagostanja, uključujući

- mentalno zdravlje
- povezivanje s novorođenčecom
- samopouzdanje u roditeljstvu
- općenito na kvalitetu majčinstva

Prisutnost osjećaja razočaranja, tuge ili nedostatka kontrole zbog neplaniranog ili hitnog carskog reza može povećati rizik od razvoja **postporođajne depresije ili anksioznosti**.

Majke koje se suočavaju s tim izazovima mogu osjećati emotivnu distancu od svojih beba ili teškoće u izgradnji emocionalne povezanosti.

Također, nedostatak podrške ili osjećaj samoće u procesu prilagodbe može dodatno otežati postporođajno razdoblje.

S druge strane, osjećaji olakšanja, zahvalnosti i prihvaćanja uslijed uspješnog carskog reza mogu imati pozitivan utjecaj na postporođajno mentalno zdravlje majke.

Važno je istaknuti da svaka trudnica prolazi kroz svoj jedinstveni emocionalni put nakon carskog reza. Stoga je podrška i razumijevanje partnera, obitelji i okoline od izuzetne važnosti za olakšavanje procesa prilagodbe.

Kroz otvorenu komunikaciju, pružanje podrške i osiguravanje resursa za mentalno zdravlje, možemo stvoriti podržavajuće okruženje koje će pomoći majkama da se lakše nose s emocionalnim izazovima i uživaju u pozitivnim aspektima majčinstva nakon carskog reza.

Ukratko, carski rezovi predstavljaju složen spektar emocija koje prate proces rođenja djeteta. Od anticipacije i očekivanja, preko razočaranja i tuge, do olakšanja i zahvalnosti, svaka faza nosi sa sobom svoje izazove i blagoslove.

Važno je da prepoznati i poštivati svoje osjećaje, bez obzira na njihovu prirodu, te potražiti podršku kad god je to potrebno.

Kroz ove emotivne izazove, majke pokazuju nevjerojatnu otpornost i snagu, što dodatno naglašava njihovu sposobnost da se nose s teškoćama i pronađu radost u majčinstvu.

Izvor: Canva

Neizmjeno sam zahvalna na prilici da podijelim osobne uvide i iskustva na ovu važnu temu, u mjesecu kada će većina članaka pisati o utjecaju carskog reza na tijelo i fizički oporavak.

Nadam se da će ovaj članak potaknuti daljnje razgovore i podršku u vezi s osvještavanjem o carskim rezovima i mentalnom zdravlju majki. Neka ova tema ostane prisutna u našim razgovorima tokom čitave godine, a ne samo ovog mjeseca.

Kao majka, koja je prošla čitav spektar emocionalnih i fizičkih komplikacija uslijed i nakon carskog reza, držim ti vrata svog inboxa uvijek otvorena.

Do idućeg tipkanja, budi mi dobro i voli se svakoga dana barem mrvu više.

*S ljubavlju,
Ana Marija*

OBITELJSKA PRAVILA SIGURNOSTI

*Vidimo se na
promociji
Priručnika
10.05.!*

Autorice:

Nataša Maček, Mia Žilić

[@malikoracizasigurnodijete](https://www.instagram.com/malikoracizasigurnodijete)

Mali koraci za sigurno dijete

Sjećam se svog polaska u prvi razred. Obzirom da sam sama pješačila do škole, morala sam znati svoje ime i prezime, kako mi se zovu roditelji, gdje živim te naš kućni telefonski broj. Osim toga, poznavati broj hitne pomoći, policije i vatrogasaca.

Sve to bio je dio učenja o sigurnosti. To je **tema s kojom se bolje uhvatiti u koštac nego od nje strahovati**, samo je pitanje kad i kako početi o njoj komunicirati djeci.

Svakako, naša želja nije zastrašivati djecu kako je svijet opasno mjesto nego osvijestiti da **"sve što radim, radim na siguran način"** - parola mog oca koja me je mnogo puta poslužila.

Zbog toga je jako važna priprema djeteta na situacije kojima može biti izloženo na putu od kuće do škole, posebice kad se radi o prvašićima koji tek prvi puta stječu toliku autonomiju. Iako se nadamo da se nikada takve situacije neće dogoditi, bilo bi dobro proraditi potencijalne scenarije kako dijete može

postupiti te tom prilikom dogovoriti obiteljska pravila sigurnosti.

Primjerice:

"Ako te netko koga ne poznaješ zaustavi i traži pomoć da mu nešto dodaš ili pomogneš u dvorištu, ne moraš to napraviti. Trebaš se udaljiti, potrčati pa čak i vikati ako se ne osjećaš sigurno. Jako je važno da ne skrećeš s puta do škole, a posebno da ne ideš nigdje gdje dosad nisi išao/la, a pogotovo ako tu osobu ne poznaješ."

- ovo je samo jedan od primjera kako razgovor može teći, a da spomenete i vaše obiteljsko pravilo da se, u ovom slučaju, ne skreće sa školskog puta i ne odlazi s nepoznatim ljudima ili kod nepoznatih ljudi.

Obzirom da nisu svi nepoznati ljudi ujedno i opasni, u priručniku **Mali koraci za sigurno dijete** nudimo termin **varljive osobe** za one ljude koji imaju skrivene namjere te pokušavaju na razne načine namamiti djecu da im pomognu, da čuvaju njihovu tajnu, dođu pomaziti ljubimca ili provjeriti nove videoigre...

Ovim uvodnim dijelom zapravo želim istaknuti kako je tema o sigurnosti djece puno više od samo jednog razgovora.

Postoji **mnoštvo aktivnosti** koje s djecom možemo raditi i prorađivati kroz duži vremenski period kako bismo ih **osnažili i automatizirali radnje** ukoliko se nađu u situaciji u kojoj se ne osjećaju sigurno.

Tim povodom, kolegica Nataša Maček i ja, želimo vas **pozvati da nam se pridružite na predstavljanju našeg priručnika Mali koraci za sigurno dijete** u kojem dajemo jednostavne savjete, aktivnosti i upute kako s djecom govoriti o sigurnosti te kako postupati s varljivim osobama.

“Zapamtite - djecu ne odgajamo za sebe, već za svijet koji ih čeka izvan sigurnosti roditeljskog zagrljaja i doma.”

Nataša Maček, Mia Žilić

PROMOCIJA PRIRUČNIKA

MALI KORACI ZA SIGURNO DIJETE

KINEZIOLOŠKA PREDAVAONICA
UČITELJSKOG FAKULTETA U
ZAGREBU (SAVSKA 77)

10. SVIBNJA 2024.
17 H

- **Predstavljanje priručnika**
autorice: Nataša Maček, mag.praesc.educ. i Mia Žilić, mag.praesc.educ.
- **Okrugli stol: Osnaživanjem do sigurnosti**
Moderatorica: Petra Gotal, savjetnica za preškolski odgoj, djecu i mlade;
Sudionici: Tea Pavin Ivanec prof.dr.sc.,
Tea Resanović, mag. paed.,
Centar za sigurniji internet,
Plavi telefon

Pridružite nam se i
napravimo promjenu zajedno!

ZAŠTO DJECA VOLE RUTINE?

Autorica: Daniela Rak
mag.praesc.educ.
@rakova.riznica

Dnevne rutine su poput ključnih sastojaka koji čine našu svakodnevnicu uređenu i organiziranu. Često čujemo u savjetima kako olakšavaju život s djetetom, ali koliko ih zaista primjenjujemo?

Od ustajanja do odlaska na spavanje, rutine definiraju naš **dnevni ritam**. Poput nevidljivih niti, rutine povezuju naše aktivnosti i pružaju nam osjećaj kontrole i sigurnosti. Priprema za posao, obavljanje posla, vrijeme za obroke, trenuci provedeni s djecom - sve su to dijelovi naših svakodnevnih rutina.

Ali zašto su rutine tako važne za djecu? Baš kao i za nas, **rutine pružaju djeci osjećaj predvidljivosti i kontrole**.

Znati što slijedi nakon svake aktivnosti daje im osjećaj stabilnosti u svijetu koji se često čini neuhvatljivim. Redoviti rituali, poput čitanja priče prije spavanja ili zajedničkog doručka potiču emocionalnu povezanost između roditelja i djeteta te njeguju njihov odnos.

NO, KAKO DOSLJEDNO PROVODITI RUTINE?

Koristeći vizualnu podršku, prethodnom najavom te pretvaranjem običnih zadataka u igru.

- **Vizualna podrška** poput rasporeda aktivnosti, može biti izuzetno korisna kako bi djeca imala jasan podsjetnik o tome što ih očekuje. Postavljanjem poticajnih pitanja uključujemo dijete u provođenje rutina: "Što slijedi nakon večere?" ili "Podsjeti me što činimo prije odlaska u vrtić?".

Izvor: privatna arhiva - primjer dnevnog ritma u vrtiću

- **Prethodna najava aktivnosti** također pomaže djeci da se pripreme za promjenu. *Primjerice, "Imaš još malo vremena za igru! Kada mala*

kazaljka dođe do 5 vrijeme je za odlazak kući.”

“Nakon ručka odlazimo u šetnju.”

“Čim opereš zube vrijeme je za priču.”

- **A ponekad, zajednička pjesmica ili igra može učiniti rutinske zadatke poput spremanja igračkaka ili pranja zubića zabavnijima i lakšima za provedbu.**

“Dok traje pjesmica peremo zubiće!”

Primjeri pjesmica

PJESMICA ZUBE PERI - DA BI BILI ZDRAVI, BIJELI

ŠUBI DUBI // ENTENTINICI

Probudite svoj dječji duh i pretvorite zadatak u igru te izmamite osmijeh na lice svog mališana.

“Ova gladna čarapica želi pojesti tvoje stopalo! Njam, njam!”

Dosljedno provođenje rutina nije samo puka navika - na taj način pomažemo djeci razvijati praktične i životne vještine. Kada djeca samostalno obavljaju svakodnevne rutine razvijaju osjećaj samopouzdanja i uspješnosti. Obavljajući svoje male poslove **preuzimaju odgovornost za vlastite zadatke**, postaju svjesna svojih sposobnosti te upravljanja vremenom.

Za kraj, ponekad se neće odvijati sve kako ste planirali i bit će potrebno prilagoditi se djetetu i njegovim potrebama. Rutine ne trebaju biti gruba struktura već **fleksibilan okvir** koji je u skladu s vašim načinom života.

*“Poput nevidljivih
niti, rutine
povezuju naše
aktivnosti i pružaju
nam osjećaj
kontrole i
sigurnosti.”*

Daniela Rak

SLUŠAŠ LI?

**Autorica: Ana Barbarić,
kreativka**

@chestitke

Dugo sam razmišljala što napisati za travanjsko izdanje časopisa svjesna činjenice da će već tada iza nas biti važni datumi poput Dana žena, Dana očeva i Uskrsa.

Stvarajući i realizirajući ideju za razvoj brenda *chestitke* otvorila sam vrata nekog drugog svijeta i želim to podijeliti s vama, s ciljem da vam pošaljem poruku odlučnosti i poštovanja.

Svi smo mi rođeni s nekim karakterom koji je teško promijeniti pa čak i onda kad smo svjesni da bi bilo dobro napraviti neki kompromis, restart, započeti novo životno poglavlje.

Moja želja u razvijanju ovog brenda bila je **s ciljem da osvijestim ljude koliko je važno živjeti u trenutku**, koliko je važno razveseliti ljude do kojih ti je stalo i to samo malom sitnicom, malim znakom pažnje, bez važnog datuma ili povoda.

Kao odrasle osobe stalno trčimo za nečim i ne stižemo "ništa", ma koliko se trudili biti organizirani, ma koliko si život olakšavali novim tehnologijama

Ima dana kada ne stižemo razmišljati o sebi, a gdje još o nekom pored sebe.

Razmisli i zapitaj se koliko pažljivo slušaš ljude do kojih ti je stalo?

Da li i s kolikom pažnjom slušaš svoj unutarnji glas, slušaš li što ti govori obitelj, dijete, suprug?

Što je za tebe slušanje? I slušaš li?

Slušanje je za mene jedna jako važna vještina, ali mi se čini i u komunikaciji koju imam s klijentima, da u današnje vrijeme postaje gotovo zaboravljena u našim životima i u svijetu u kojem živimo.

Nekako mi se čini da ne slušajući postajemo "roboti", te da mnogo stvari radimo reda radi, bez jasne ideje, cilja, empatije, suosjećanja i razumijevanja.

Čitajući brojne postove i gradeći svoj brend uvidjela sam izazove u manjku komunikacije, nesigurnosti, užurbanosti....

Mnogi danas biraju poklon da zadovolje formu, biraju čestitku u koju se samo potpišu, biraju prigodu da bi se družili...

Da slušaš druge znala bi koji je to poklon koji će je razveseliti, koje su to riječi koje će je nasmijati kad otvori čestitku...

**Zašto? Zašto biti "robovi" značenja i zadovoljavanja forme?
Zašto mislite da je prigoda bit nekog druženja, poklona, veselja, osmijeha?**

Zašto Vam ovo pišem?

**Zato što želim skrenuti pažnju da se zamislite. Da se osvrnete i razmislite Koliko ste vremena našli za osobe do kojih vam je stalo u ova tri mjeseca?
Koliko puta ste ih stavili kao prioritet unatoč pretrpanom rasporedu?**

**Koliko od toga je bilo vrijeme koje ste proveli slušajući ih i stavljajući se u njihove "cipele"?
Sigurno će neki od vas sad pomisliti, pa nisam joj mogla pomoći.**

Vjeruj mi, nekad ti je potreban netko samo da te sluša, da je kraj tebe i da ti pokaže razumijevanje.

**Da pokaže empatiju i pita te kako si.
Onako svakodnevno, bez povoda i razloga.**

Koliko puta smo čuli da život čine male stvari, a kad smo to zadnji put živjeli?

Pokloni osmijeh, pitanje, razumijevanje, poruku na komadu papira... **pokloni sebe i slušaj druge.**

Slušajući druge postaješ bolja verzija sebe.

Odjednom uživaš u boji neba, cvrkutu ptica i maslačku u travi.

Slušanjem mijenjaš svijet na bolje, zato pokreni u sebi tu "zaboravljenu" vještinu.

Pokreni vještinu koja nema konkurenciju!

ZAPOČNI DAN OSMJEHOM

S ovakvom porukom dana pokaži frendici da nije sama.

Izvor: Privatna arhiva

Ako seka nije blizu to nije razlog da je ne vodiš kroz studentsku krizu.

Izvor: Privatna arhiva

Slova na čestitci naniži, jer **Majčin dan** sve je bliži
Tekst napisati ponekad nije lako pa pomognem ti kako?

Izvor: Privatna arhiva

Dan Očeva možda je prošao, al' par riječi uvijek je poklon dobrodošao.
Još ako čestitku pomno biraš, dalje možeš samo da uživaš.

Izvor: Privatna arhiva

ELEMENTARNE IGRE U PREDŠKOLSKOJ DOBI

Autorica: s. Monika Maslač

[@s.monika_smi](#)

U svakom pogledu razvoja djeteta predškolske dobi, važna je prisutnost i postojanost igara. Kao što razvijamo svoja intelektualna i socijalna umijeća, tako valja razvijati i svoje potrebe za tjelesnim ostvarivanjem. U predškolskoj dobi veliki naglasak je na igri gdje djeca ostvaruju sebe i tako povećavaju uspješnost u svom daljnjem razvoju spretnosti, koordinacije, motorike i mašte.

Igre se razlikuju po svome načinu izvođenja. Mogu biti simboličke, didaktičke, funkcionalne, stvaralačke, igre pravilima i elementarne igre.

Elementarne igre su one u kojima se igrači igraju slobodno, neograničeni pravilima te su prisutni elementi trčanja, hvatanja, skakanja, povlačenja i guranja. Što je igra kreativnija to se pruža snažniji razvoj djetetovih umijeća.

Kroz elementarnu igru iščitava se djetetova brzina, spretnost, motorika, gibljivost i preciznost. Osim što igra unaprjeđuje razvoj, ona je vrlo važna karika djetetovog

zdravlja. Dijete predškolske dobi nema mogućnost razumijevanja zdravog načina života, zato ga kroz igru vrlo lako može naučiti.

1. **Najjednostavnija elementarna igra je ona u kojoj nije ograničen broj igrača te se igra dok se igrači ne umore.** Odgojitelj odredi prostor na kojem će se igra odvijati (po mogućnosti da prostor nije prevelik, treba ga uskladiti s dječjom dobi) te djeci da znak da trče u smjeru kojeg odgojitelj odredi. Djeca trče u krug jedan iza drugoga, pri čemu mogu pjevati, a odgojitelj može znakom pljeska davati određene promjene u odrađivanju igre - na primjer čučnuti, okrenuti smjer trčanja, poskakivati i druge promjene.
2. Jedna od najpoznatijih elementarnih igara jest **igra „lovice“**. Na određenom prostoru kojeg odredi odgojitelj, djeca love jedne druge, što znači da trčanjem dolaze do jednog igrača koji također trči, preciznije bježi, i dodirnom od njegovo tijelo ga lovac "hvata" čime uhvaćeni igrač preuzima

daljnju ulogu lovca i nastavlja loviti ostalu djecu. Igra traje dok ju odgojitelj ne prekine. U spomenutoj igri razvija se djetetova brzina i spretnost.

3. Ne tako rijetka igra je i **igra lanca** što znači da se najviše petero igrača uhvati za ruke i na prostoru kojeg je zadao odgojitelj love ostale igrače. Kada su ulovili jednog igrača, dotični igrač im se pridružuje u lanac te nastavlja loviti ostale igrače. Igra završava kada se ulove svi igrači te tada lanac postane najduži.

Izvor: Canva

4. Vrlo poznata igra koja je aktualna od davnih vremena je **igra dan-noć**. Kod djece budi pažnju, koncentriranost te aktivaciju motorike. Igra se na način da djeca stoje raspoređeni po prostoriji (po vlastitom nađenju), da se ne sudaraju i da svako dijete ima dovoljno mjesta. Odgojitelj

svojom voljom, naizmjenice, izgovara riječ dan pa noć. Kada izgovori riječ dan djeca ostaju stajati na mjestu, a kada izgovori riječ noć, djeca sjednu u čučanj. Igra se na ispadanje, a kraj igre je dok i zadnji igrač ne pogriješi u izvršavanju upute te ispadne.

5. Djeci mlađe predškolske dobi zanimljive su **igre popraćene pjesmicama**. Jedna od takvih je igra u kojoj djeca stanu u krug, uhvate se za ruke te na znak odgojitelja počinju pjevati pjesmicu „**igra kolo**“. Početkom pjesme počinju se vrtjeti u smjeru kojeg odgojitelj odredi. Jedno dijete stoji u krugu dok se pjeva i vrti te čeka svoga para kojega će izabrati nakon što se pjesmica otpjeva i zadnjim stihom kaže da izabere „druga“ s kojim će plesati. Kad je pjesmica otpjevana, djeca se prestaju vrtjeti u krug, a dijete koje je izabralo „druga“ uzima ga za ruku, uvodi u kolo te plešu dok se pjesmica ne otpjeva. Igra traje dok se sva djeca iz kola ne izredaju i ne otlešu svoj ples.

Izvor: Canva

6. **Igra skrivanja** karakteristična je za djecu starije predškolske dobi. Dijete razvija uviđanje vlastitih strategija, uči biti gubitnik i pobjednik, zabavljati se, smijati i sudjelovati u radu s grupom te predvidjeti postupke svojih igrača. (Eiion, 2005.)

Igra se na način da odgojitelj izabere jedno dijete iz grupe koje će žmiriti i brojati do određenog broja ili izgovarati brojalicu dok se ostala djeca sakrivaju. U ovoj igri vrlo je važno odrediti prostor u kojem se igra odvija da ne bi došlo do kršenja pravila ili nerazumijevanja u grupi. Dok dijete izbroji ili izgovori brojalicu kreće u potragu za djecom. Cilj igre je pronaći svu djecu te pronalaskom jednog djeteta, otrčati do mjesta gdje se žmiri i izgovoriti frazu u kojoj se kaže ime djeteta koje je pronađeno, na primjer „Marko je pronađen!“.

7. **Crvena kraljica** je poznata elementarna igra sa brojnim mogućnostima. Igra se na način da odgojitelj brojalicom (ili drugom igrom) odabere jedno dijete iz skupine koje će biti kraljica te ono stoji okrenuto leđima svojim vršnjacima.

Dok dijete koje igra ulogu kraljice izgovara riječi „Crvena kraljica, jedan, dva, tri!“ ostala djeca se prema njoj primiču dovoljno brzo pazeći pri tome da ih se ne zatekne u pokretu kad se okrene dijete koje je stajalo okrenuto leđima. Ako je koje dijete viđeno da se miče, vraća se na start i počinje iznova, a druga djeca nastavljaju gdje su stala. Cilj igre je što prije doći cilju i postati kraljica. Djeca u igri razvijaju svoje reflekse, brzinu te osjećaju duh adrenalina. Uče što znači pobijediti, ali i izgubiti što im ostavlja prostora za razvoj tolerancije na frustraciju uz pravilno usmjeravanje odgojitelja.

Izvor: Canva

8. **Glazbeni kipovi** jednostavnija je igra koja omogućuje djeci razvoj motorike, vedrog duha i koncentriranost. Odgojitelj pušta glazbu i djeca počinju plesati. U vrijeme kada glazba utihne (odgojitelj zaustavi) djeca moraju nepomično stati, ostavši u pokretu kojeg su zadnjeg napravili. Odgojitelj može djecu pokušati nasmijati kako bi se pomaknuli. Ako se koje dijete pomakne, za njega igra završava. Glazba kreće dalje i igra se nastavlja. Djeca koja su ispala imaju mogućnost nasmijavati ostala djeca za koje igra još nije završila.
9. Za razvoj motorike i ravnoteže korisna je **igra skakanja na jednoj nozi**. Odgojitelj podijeli grupu u dvije ekipe te im odredi granicu do koje će trčati. Cilj igre je u što kraćem vremenu otrčati do granice i nazad. Na odgojiteljev znak djeca počinju trčati na jednoj nozi do čunjića kojeg je odgojitelj postavio, zaobilaze ga i odlaze do svoje ekipe. Slijedećem igraču koji je na redu moraju dati pet te on tek tada može krenuti. Igra je završena kada sva djeca odskaču na jednoj nozi dogovoreni put.
10. Zajednička elementarna igra je igra „**Kipova**“. Kod djece razvija maštu, socijalne vještine, snalažljivost i kreativnost. Odgojitelj u grupi izabire dijete (može pitati javlja li se tko dobrovoljno ili dogovoriti način biranja) koje će ostaloj djeci okrenuti leđa. Prostor mora biti dovoljno velik kako bi se svako dijete što uspješnije kreativno izrazilo. Dok izabrano dijete izgovara riječi „Kipovi, kipovi pretvorite se u...“ te izmisli stvar u koju će se namjestiti, ostala djeca moraju oponašati stvar koju je izabrano dijete izgovorilo. Slijedeće dijete koje izgovara željenu frazu jest ono koje najuspješnije imitira predmet koje je dijete izgovorilo. Igra završava na odgojiteljev znak.

Izvor: Canva

11. Vrlo zanimljiva elementarna igra je „**utrka krokodila**“. Svako dijete izabere sebi para. Odgojitelj određuje cilj do kojeg djeca dolaze te koja dva para će se utrkivati. Prvo dijete

stavlja ruke na pod, a drugo mu diže noge u zrak. Tako da prvo dijete - krokodil - puže na rukama, a drugo dijete ga "nosi" naprijed držeći mu noge. Cilj igre je koji će par prije stići do određenog cilja. Djeca razvijaju stabilnost, motoriku, te povjerenje jedni u druge.

Jedno od načela Waldorf pedagogije jest da se kroz igru dijete promatra.

U igri dijete nije ograničeno, ono je slobodno od svih granica i tada postaje ono što jest. Važno mu je zabaviti se i opustiti.

„Odgojitelj može obogatiti i produljiti igru proširujući uloge prijedlozima, dodajući rekvizite i potičući nove igrovne situacije, pri tome voditi računa da u igri ne dominira.“ (Nenadić, 2002.)

Odgojitelj nosi veliku odgovornost u osmišljavanju i vođenju igre. On je animator i promatrač. Kroz igru se uviđa djetetova osobnost, njegov karakter i temperament. Osim motoričkih razvoja, razvijaju se i socijalne kompetencije. I zato je igra vrlo prisutna u

predškolskoj dobi djeteta.

Što se više djeci pruža mogućnost motoričkog izražavanja, ona postaju kompetentnija u daljnjem razvoju.

LITERATURA:

- Einon, Dorothy: 2005. Igre stvaralice za djecu 2-5 godina. Profil. Zagreb

- Nenadić, Snježana: 2002.. Odgoj u jaslicama. Potjeh. Imotski

Izvor: Canva

KAKO IGROM RAZVIJATI VJEŠTINE POTREBNE ZA POLAZAK U ŠKOLU

*Autorica: Iva Baldo Karlić,
mag. paed.*

Razdoblje je predbilježbi za upis u prvi razred osnovne škole, a ubrzo nakon njega kreću i tzv. testiranja djece u dobi pred polazak u školu. Vrijeme intenzivnije pripreme te usvajanja znanja i razvijanja vještina potrebnih kako bi prelazak iz predškolskog u osnovnoškolski sustav protekao što lakše i bezbolnije.

U tom periodu jednako aktivni trebaju biti i roditelji i odgajatelji. Period u kojem se realizira program predškole, obavezan za svu djecu, nije samo period pripreme za školu, već i pripreme za život. Brojna su očekivanja od djece koje bi vještine i znanja trebala usvojiti do polaska u školu.

Naglasila bih da nije panika ako nešto od toga djeca ne usvoje do magičnog rujna, jer i **u školi postoji tzv. pripremni period** u kojem će se sva ta znanja i vještine još usvajati.

Osim radnih listova, izuzetnu pozornost potrebno je usmjeriti na raznovrsne **EDUKATIVNE IGRE.**

Aktivnosti kojima se razvijaju potrebne

vještine nisu neki *bauk*, nešto za što treba izdvojiti značajno mnogo vremena. Brojne internetske stranice nude pregršt ideja koje se mogu iskoristiti za razvoj znanja i vještina potrebnih za polazak u školu, od gotovih rješenja do predložaka pomoću kojih možete sami izraditi edukativni materijal.

Jedno od područja koje je potrebno razvijati jesu

- **PREDMATEMATIČKE VJEŠTINE**

Većina djece zna mehanički (napamet) brojiti do 10 ili do 20, čak i unatrag, no ove vještine najbolje se usvajaju i uče na konkretnim primjerima.

Dovoljno je djetetu dati kockice, kamenčiće, sjemenke, kvačice, što god vam padne na pamet, kako bi ih moglo brojati i uvidjeti kako se npr. broj 3 odnosi na skup od tri predmeta.

Kako bi mu se olakšalo može mu se izraditi predložak za brojeve kako bi znalo da se na predlošku s brojem 3 trebaju

nalaziti 3 sjemenke.

Koristeći ove materijale dijete usvaja i mogućnost uspoređivanja u kojem skupu ima više ili manje elemenata.

U predmatematičke vještine ubraja se i **klasifikacija predmeta prema veličini, boji, obliku...**

Djetetu se mogu dati kocke, kutijice ili čarape pa da ih razvrsta u skupove po boji. Mogu se isprintati jednobojni oblici (trokut, kvadrat, krug...) kako bi ih razvrstalo ne po boji, nego po vrsti oblika ili čak po veličini, koji je veći, a koji manji.

Izvor: privatna arhiva

Izvor: privatna arhiva

Izvor: privatna arhiva

Izvor: privatna arhiva

Nadalje, značajan naglasak stavlja se i na razvoj

• PREDČITALAČKIH VJEŠTINA

Važno je da dijete zna rastaviti riječ na slogove. Kako se to ne bi uvježbavalo isključivo usmenim putem, moguće mu je napraviti sliku poznatih riječi (članovi obitelji, stvari i igračke koje ga okružuju...) te ispod slike napisati naziv. Sve zajedno se onda vertikalno reže po slogovima te je zadatak da dijete složi ispravno riječ, a pritom mu pomažu slike koju također treba ispravno složiti.

Kako bi dijete naučilo simbole slova, ali i vježbalo prepoznavanje kojim slovom riječ započinje, a kojom završava, pogodne su **igre slaganja riječi**.

Najjednostavnija aktivnost bila bi dati djetetu sliku poznate stvari s napisanim nazivom i izrezana slova iz te riječi pa da dijete ispravno složi riječ.

Otežati aktivnost se može na način da uz sliku nema napisanog naziva.

Radi bogaćenja rječnika od djeteta se može tražiti da opiše predmet sa slike, čemu služi, od kakvog je materijala, slični li mu na neki drugi predmet...

Izvor: privatna arhiva

Za razvoj predčitalačkih vještina i govora pogodne su igre poput kockice ili kartica pričalica, koje nude više pojmove od kojih dijete treba ispričati priču (primjerice: na kartama se nalaze sunce, pješčanik, dječak, pas - može se formirati priča o dječaku Luki koji ima crnog psa Garu i koji su odlučili jednog sunčanog dana otići na obližnje igralište kako bi se igrali u pješčaniku).

Ovim načinom razvija se i mogućnost pripovijedanja u logičnom slijedu (uvod-tijek-završetak).

Koristiti se mogu

- igre pamćenja (upamtiti što više navedenih ili prikazanih riječi i elemenata),
- nadodavanja riječi stvarajući rečenice i priče, razvrstavanja sličica po početnom glasu, pronalaženja slova iz naziva neke sličice...

Veoma je važno **razgovarati** s djetetom što češće. Jedan od najvažnijih razloga je bogaćenje rječnika i usvajanje gramatički ispravnog govora.

Tijekom razgovora dijete bogati i svoj spoznajni razvoj, usvajajući znanja o sebi, svojoj obitelji i svemu što ga okružuje. U ovoj dobi dijete bi trebalo znati svoje ime i prezime, adresu i mjesto stanovanja, imena i zanimanja ukućana, svoju dob.

U praksi je zamijećeno kako iz godine u godinu sve veći izazov predstavlja manji opseg pažnje i koncentracije, stoga je potrebno uvježbavati

- **USMJERAVANJE PAŽNJE NA DETALJE**

Neka dijete što duže promatra neku sliku, a potom mu postavljajte pitanja poput tko je sve na slici, što je sve crvene boje, koje se životinje nalaze na slici...

Prosječan opseg pažnje djeteta u dobi pred polazak u školu u aktivnosti trebao bi biti 15 do 20 minuta.

U ovakvoj aktivnosti mogu se uvježbavati i

- **PROSTORNI ODNOSI**

postavljajući djetetu pitanja što se nalazi na gornjem, a što na donjem dijelu slike, što je lijevo, a što desno...

Djetetu treba omogućiti i razvoj

GRAFOMOTORIKE

za što služe razne radne liste i već gotovi predlošci kojima dijete uči povlačiti linije od crte do crte, od točke do točke, ravne, kružne i valovite linije.

Osim korištenja ovakvih lista, dovoljno je omogućiti djetetu čisti papir i olovku te neka šara, crta, piše, jer se tako razvija fleksibilnost šake i prstiju te uvježbava pravilan hvat olovke.

Odgajatelji u svom radu često koriste ovakve igre, a roditelji se za savjet o edukativnim igrama prikladnima za njihovo dijete mogu obratiti svojim odgajateljima, stručnim službama vrtića te potražiti ideje na brojnim internetskim servisima.

LITERATURA:

- T. Mašković, M. Sokač, D. Drožđan, M. Josić - Od jaslica do škole
- K. Matijević - Progovorimo lako, pokaži mi kako
- S. Goldberg - Razvojne igre za predškolsko dijete
- A. Densmore, M. Bauman - Vaš uspješan predškolac
- J. Oštarčević - Prvi razred prvi put

INDIVIDUALNI PORTFOLIO - RAZVOJNA MAPA DJETETA

Autorica: Sandra Moslavac,
univ. mag. praesc. educ.
asistentica na FOOZOS
voditeljica radionica za
roditelje

"Rastimo zajedno" i RZ MINI

@sandraamoos

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.) naglašava dokumentiranje kao bitnu sastavnicu odgojno-obrazovne prakse suvremenih odgojitelja. u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Definirano je kao "sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa), koja omogućuje **promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju.**

Ona pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga između svih sudionika u vrtiću" (2015, 45).

Sustavno prikupljena

dokumentacija služi za kontinuirano praćenje djetetova razvoja, daje uvid u djetetov trenutni psiho-fizički razvojni status i postignute razvojne razine pojedinih kompetencija.

Razvojna mapa važna je na relaciji **odgojitelj - roditelj - stručni tim**, jer podupire suradnju i komunikaciju, a u svrhu postizanja najbolje dobribiti za dijete.

Ovakav oblik dokumentiranja bitan je na relaciji **dijete - odgojitelj - roditelj**, jer kvalitetno vođena razvojna mapa uključuje suradnju svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa bitnih za cjelokupan rast i razvoj djeteta u procesu odrastanja.

„Djeci je potrebno puno više od osnovnih vještina čitanja, pisanja i matematike, koliko god one bile važne. Djeca također trebaju naučiti kako razmišljati svojom glavom, kako pronaći smisao u onome što uče i kako raditi i živjeti zajedno.“

Marshall B. Rosenberg

Vodeći se mišlju individualnog razvoja svakog pojedinog djeteta, dolazimo do toga da individualna mapa ili portfolio služi odgojitelju pri planiranju i odvijanju cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa. Praćenje i dokumentiranje omogućuje odgojitelju razumijevanje pojedinih situacija i aktivnosti djeteta (interakcije, učenje, igra, interesi), a samim time onda i planiranje materijalno-poticajnog okruženja prilagođenog djetetovim potrebama, interesima i mogućnostima.

Razvojna mapa [bitan je medij prilikom planiranja i realiziranja individualnih sastanaka odgojitelja i roditelja](#), ona u kontinuitetu prikazuje sve razvojne faze i specifičnosti djetetova individualnog razvoja.

Stručni tim kroz razvojnu mapu ima mogućnost uvida u situacije i događaje kojima nije imao priliku nazočiti te daje podršku odgojitelju prilikom analize dokumentacije, sagledavajući iz svoga kuta prikazanu situaciju ili događaj.

Individualna mapa može biti jako dobar [način podrške prijelaza djeteta iz vrtića u osnovnu školu](#). Kako sadržava sve bitne informacije o djetetu, te prati razvoj djeteta od jaslica do 7. godine života, prilikom upisa, a i na početku prvog razreda, može uvelike doprinijeti djetetovom što lakšem polasku u osnovnu školu te zaposlenicima škole pri planiranju sadržaja namijenjenih djetetu.

Individualna mapa djeteta također je i svojevrsna [uspomena](#) na predškolsko razdoblje djetetova života. Kako u fomiranju sadržaja mape sudjeluju i odgojitelji i roditelji, unutra se nalaze zabilješke iz vrtićkog, ali i obiteljskog života. Takva zbirka dokumentacije svojevrsna je uspomena i djetetu te motivacija i sredstvo razumijevanja vlastitih akcija, oblika ponašanja, komuniciranja i sl.

Kada odgojitelj započinje voditi razvojnu mapu već u jaslicama, stvara s roditeljem odmah na početku [dobar temelj partnerskim i suradničkim odnosima](#).

ŠTO JEDNA RAZVOJNA MAPA / INDIVIDUALNI PORTFOLIO MOŽE SADRŽAVATI

(nema pravila što ona mora sadržavati):

- osnovni podatci o djetetu
- individualna dokumentacija o djetetu prilikom upisa u vrtić (nešto specifično)
- fotografije
- zapažanja o djetetu
- bilješke o različitim situacijama (igra, posjete, izleti, obilježavajuje značajnih datuma, blagdani...)
- video i audio snimke (na CD-u)
- likovni radovi
- bilješke o tijeku prilagodbe djeteta na vrtić
- zabilježeni prvi dani nečega: prvi dnevni odmor u vrtiću, prvi samostalni obrok, prvi koraci, prva proslava rođendana u vrtiću, prvi zub koji je ispao, odlazak stomatologu...
- otisak dlana, stopala
- liste procjene djeteta, intervjui djeteta
- antropometrijska mjerenja
- eseji (npr. o provedenim blagdanima kod kuće)
- zabilješke o posjeti roditelja vrtiću, druženjima u vrtiću

- obiteljsko stablo i "stablo" skupine za svaku pedagošku godinu

Razvojna mapa ne bi trebala služiti rutinskom prikupljanju različitih materijala i informacija o pojedinom djetetu. Njena funkcija treba biti svrsishodna i smisljena, na dobrobit djeteta, roditelja, odgojitelja i cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa.

Treba pružati ključne informacije o djetetovu razvoju, a nikako ne smije služiti za uspoređivanje djece ili isticanje neostvarenih kompetencija pojedinog djeteta.

Dokumentiranje je vrijedan alat koji nama stručnjacima omogućava da razumijemo, ali i mijenjamo i unaprjeđujemo odgojno - obrazovni proces.

Izvor: Canva

ZVIJER ZVANA TANTRUM

**Autorica: Jelena Idžaković,
certificirana dadilja**

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Kaže mi u razgovoru susjeda kako je jučer bila u trgovačkom centru i njezin dječak od tri godine je "izludio".

Neće poći do auta, ne želi sjesti u sjedalicu, neće hodati, trči po centru bez njih i sl.

Sasvim razumljivo ako se stavimo u cipele tog dječaka.

Došao je iz vrtića i samo je želio biti doma sa svojom mamom i tatom i provesti dan u igri s autićima. Već mu je i vrtića bilo dovoljno za taj dan.

To je bio njegov protest na niz situacija koje roditelji ili nisu prepoznali ili su forsirali da svejedno zajedno posjete centar.

Kako su i to uobičajene životne situacije koje su često prisutne, prije svega je potrebno voditi računa o djetetovim osnovnim fiziološkim potrebama, dakle potrebom za snom, hranom, osnovnom higijenom (promjena pelena...) i sl. Također roditeljima može biti od pomoći da ranije najave djetetu kuda planiraju ići, što

točno moraju obaviti, tko će biti prisutan. Također možda ponijeti neku omiljenu djetetovu igračku ili ukoliko imaju mogućnost ostaviti dijete na čuvanje baki i djedu ili nekome od povjerenja.

Osobno smatram da je djecu poželjno uključiti u aktivnosti.

U ovom slučaju ukoliko je riječ o kupovini možemo im dati „zadatak“ da odaberu koje će žitarice kupiti ili voće koje žele. Dakle, suziti im izbor, ali dati im na odgovornosti.

Ukoliko je riječ o igračkama možemo predložiti da ono što uistinu žele mogu staviti na „svoj popis želja“ (mogu nacrtati ili roditelj u dogovoru s djetetom napiše) pa kada bude njihov rođendan da izaberu sa svoga popisa što žele.

Ukoliko se na taj način odnosimo prema djeci s vremenom će se ti obrasci ugraditi u psihu te će **djeci pomoći postati samostalnim i odgovornim te povezanim sa svojim roditeljima.**

Prizor koji svi mi roditelji (i djeca) moramo proći su izljevi bijesa nakon navršenih djetetovih osamnaest mjeseci života. Oni **su univerzalna i razvojno očekivana pojava kod sve djece**, u svim kulturama i krajevima svijeta.

Zanimljiva je činjenica da, unatoč tome, roditelji ne znaju kako ispravno postupiti kada takve situacije nastanu.

Dapače, mislim da svi budemo na neki način iznenađeni. Kao, *“Što je sada ovo? Nikada se nije tako ponašao.”* I onda većinom ide krivica i posramljivanje djece: *“Vidi kako si zločest! Nećeš više ići s nama u dućan!”* i sl.

Da li je problem u nama ili u djetetu?

Problem nije u nikome od navedenih. Izljevi bijesa, tzv. tantrumi su razvojno uobičajena prirodna, dapače, željena reakcija i ponašanje svakog zdravog djeteta.

Do približno osamnaest mjeseci života djeteta odnos roditelja i djeteta je prilično jednostavan. Kako se dijete razvija i počinje puzati, izgovarati prve riječi, roditelji shodno tome odmah podrazumijevaju da dijete ima već tada razvijenu logiku, odgovornost i samokontrolu kao i odrasla osoba.

Također, dijete u toj ranoj dobi se emocionalno odvaja od majke i **počinje doživljavati sebe kao odvojenu ličnost od svoje mame** s kojom je do tada bilo jedno. Puno se procesa odvija paralelno, a kako dijete još nema razvijen prednji dio mozga i nema razvijenu samoregulaciju, mi smo ti koji smo njihova utjeha i sigurna luka. **Upravo je tu naša najveća uloga u tom razdoblju odrastanja.**

Uvijek **uvažavati djetetovu emociju**, ali ograničiti ponašanje, postaviti granice. Možemo djetetu reći *“Razumijem, sada si ljut jer idemo kući iz parka, a ti bi se još igrao”*. Međutim, nećemo dozvoliti da nas udara pa ćemo reći *“Sada ćemo sjesti u auto, možeš vikati na putu do kuće”*.

Izvor: Pixabay

Biti dosljedni u postavljanju granica. Granice se postavljaju iz ljubavi, dok je kazna posljedica naše nesigurnosti i straha.

Također, pri postavljanju granica djetetovu reakciju gotovo u pravilu određuje emotivno stanje roditelja. Dakle, ukoliko smo mi pod stresom, nervozni, nestrpljivi, napeti i slično, to će se svakako preslikati na dijete i izazvat ćemo neželjenu reakciju i ponašanje.

Moja mantra u „tantrum situacijama“ je sljedeća „što jače plače ja jače grlim“. Ponekad uspije, a nekada ni ja nemam dovoljno kapaciteta da umirim dijete. To je normalno.

Kada bi dijete moglo izraziti svoje misli, vjerojatno bi reklo nešto poput:

“Hej mama, hej tata! Možete se smisliti i reći mi u čemu je stvar? Malo kažete “da”, malo “ne”. Gdje je tu nekakva granica? Ne dajte se zavarati mojim ispadima bijesa, ja vas samo testiram. Samo strpljivo sa mnom, probajte prodisati nervozu! Ja sam samo dijete. Ja vas trebam. Ja nisam odrastao. Za mene vrijede druga mjerila. Učenje? Pomozite mi! Glasam za igru. Učinite mi učenje zanimljivim. Vjerujte u mene, mogu ja to. Trebam u igri partnera, a ne diktatora! Jer, ja sam dijete.”

Dakle, izljevi bijesa su razvojno očekivani. Kada dijete dođe iz vrtića ili od djeda i bake pa nam kažu da je bilo super, fenomenalno i divno. Mi ga preuzmemo i ono krene plakati, vrištati bez nekakvog konkretnog razloga. Zašto? Zato što tako otpušta sve što je kroz dan nakupilo. To su neke sitnice koje oni “hvataju” na sebe i koliko god njima bilo negdje lijepo i opušteno, vjerujte, sve to nakupljeno “dat” će nama.

Budimo zahvalni kada to čine jer to znači da imaju u nas apsolutno povjerenje i sigurnost (znam da ovo zvuči "uvrnuto" kada to stavimo u kontekst realnosti situacije 😊).

ZAŠTO SE TO DOGADA?

Zato što prednji, prefrontalni dio mozga nije do kraja razvijen. Dakle, dijete nema razvijenu samoregulaciju i odgovornost. Dijete reagira iz reptilskog dijela mozga (ja ga zovem "dinosaur mozak").

Taj dio mozga im govori, "Grizi! Plači! Udari!"

Mozak je organ za preživljavanje. Ljudski mozak se razvija sve do otprilike dvadeset i pete godine, a najintenzivnije prvih godina života.

Dobra vijest za sve nas roditelje je da kada pogriješimo, dijete roditelju sve oprašta u ranom djetinjstvu 😊. Ovime mislim na one uobičajene svakodnevne roditeljske dileme.

KAKO SI POMOĆI?

- Najbolje što djetetu možete dati ste upravo vi sami.
- Promatrajte dijete, njegove interese. Budite zaista prisutni.
- Organizirajte izlet u prirodu.
- Razmislite da li morate pohoditi sve proslave dječjih rođendana na koje ste pozvani.
- Da li baš dijete želi uvijek i svuda ići ili je to vaš izbor? Djeci rane dobi obično ta mjesta budu prestimulirajuća i preglasna.

Tijekom prvih šest godina djetetov mozak ima takav potencijal kakav više nikada neće imati. Kako bismo mu pomogli da razvije kognitivne i emocionalne sposobnosti, potrebno je što više vremena provoditi s djecom. Ne radi se o složenim programima rane stimulacije i upisom u najbolji vrtić/školu. Svaka igra, razgovor, šetnja, obiteljska svakodnevica je prilika za učenje i poticanje razvoja mozga. Emocionalna inteligencija jednako je važna za uspjeh u životu kao i inteligencija općenito.

Roditelji onda kažu, ali ja nemam vremena za to. No upravo ako si oslobodimo vrijeme od manje bitnih (ili nebitnih) stvari, stvaramo si dodatno i dragocjeno vrijeme za našu obitelj, za naš odnos. Uključimo dijete u svakodnevne aktivnosti. Budimo im primjer. Nitko nije rekao da je roditeljstvo lagano.

Omogućite im slobodno vrijeme i slobodnu igru. Dopustite im ponekada i dosadu. Dosada je majka kreativnosti. Svi veliki kreativni geniji počeli su razmišljati u trenutku dosade.

Djeca vole kada se smijemo i vole kada činimo nešto spontano i šašavo, zabavno i neobično. Potičimo humor. Smišljajmo viceve i šale.

„Igra je omiljeni način na koji naš mozak uči.“

Diane Ackerman

- **Razgovarajmo s djetetom** od trenutka kad je u majčinom trbuhu pa nadalje. Razgovor je tako moćan. Nekad će nas odvesti u zemlju mašte a nekada će nam dijete samo reći onu neku krucijalnu stvar što ga opterećuje.

„Najveći utjecaj na odgoj imaju razgovori koji se vode u obiteljskom domu.“

William Temple

- **Čitajmo djeci.** Nema ljepšeg osjećaja kada na kraju dana budemo ušuškani s našim malim bićem u krevetu. Kada se smijemo i pričamo o danu, te na kraju damo poljubac za laku noć. Tada se luči hormon ljubavi - oksitocin. On je zadužen da se osjećamo sigurno i povezano s roditeljem i obrnuto.

„Ako želite da vaše dijete bude pametno čitajte mu priče. Ako želite da bude još pametnije čitajte mu još više priča.“

Albert Einstein

TIŠINA U MONTESSORI PEDAGOGIJI

*Autorica: Silvija Kaderžabek,
bacc. praesc. educ.
Montessori odgojiteljica*

Prema Mariji Montessori (2023), tišina je „trenutni zastoj koji zahtijeva ulaganje truda, snagu volje, koji izolira i odvaja dušu od svakodnevnih zvukova života i vanjskih glasova“.

Tišina u Montessori pedagogiji nije samo prestanak buke, već dublji koncept koji potiče djecu na opuštanje, umirivanje svojih misli, razvijanje koncentracije, pažnje i strpljenja te stvaranje unutarnjeg mira.

Tišina se predstavlja na pozitivan način, kao nešto što je djeci potrebno i što se treba postići poznavanjem i vježbom.

Tijekom svog rada Montessori je otkrila kako djeci odgovara tišina koju su sami stvorili, odnosno to ugodno okruženje koje žele ponoviti. Najčešći oblik provođenja tišine je u organizaciji igre tišine, ali djeca tišinu vježbaju prilikom samostalnog rada na materijalu. Tišina u aktivnosti razvija osjećaj kolegijalnosti zbog omogućavanja pune koncentracije te uzajamne pomoći.

DVIJE IDEJE ZA PROVOĐENJE IGRE TIŠINE

Igre mogu biti raznolike, od razvrstavanja predmeta, boja i oblika do npr. crtanja raznih zajedničkih slika. Cilj je igru provesti u što većoj tišini, a po završetku s djecom se može komunicirati o provedenom.

Najčešća igra koju provodimo u našoj skupini te koju djeca najviše vole je *dijeljenje zagrljaja*. Zajedno s djecom sjednemo u krug na pod. Igru započne odgojitelj grleći dijete sa svoje lijeve strane te ono daje zagrljaj idućem djetetu. Niz se nastavlja u krug sve dok ponovno ne dođe do odgojitelja. Ova igra kod djece pobuđuje osjećaj pripadnosti i zajedništva, daje osjećaj samopouzdanja i međusobne povezanosti. *Ako pojedino dijete ne želi sudjelovati u igri, sasvim je uredu promatrati u udaljenosti koje odgovara djetetu.*

Druga najčešća igra tišine koju provodimo je **tišina uz plamen svijeće i umirujuću glazbu**. Djeca se zajedno s odgojiteljem okupe u krugu na podu. U sredinu kruga postavimo svijeću, dok u pozadini svira pjesma „Light a candle for peace“. Djeca uz umirujuću glazbu promatraju plamen svijeće.

Napomena:

U ovoj aktivnosti je najvažnije da budu zadovoljeni svi sigurnosni uvjeti te da djeca ni na koji način ne budu ugrožena zbog plamena. Potrebno je odlično poznavati svoju skupinu te obratiti pažnju na dob, interes i mogućnosti djece prije odabira provođenja ove aktivnosti.

LITERATURA:

Montessori, M. (2023) Otkriće djeteta, Salesiana

Izvor: Pinterest

*“Takva igra očarava
djecu: njihova napeta
lica i strpljiva
nepomičnost otkrivaju
potragu za velikim
užitkom.”*

Maria Montessori

AUDIO PROBLEMSKA PRIČA ZA DJECU

Autorica: Tea Resanović

mag. paed.

@tea_edulist

Problemska priča olakšava djeci proradu određenih situacija, događaja, osjećaja i promišljanje o mogućim rješenjima situacija.

Tema priče: savjeti kako potaknuti djecu na primjereno iskazivanje ljutnje, kada su skloni guranju i udaranju te kako ih poučavati.

Preporuka je priču slušati, bez potrebe da se gleda ekran.

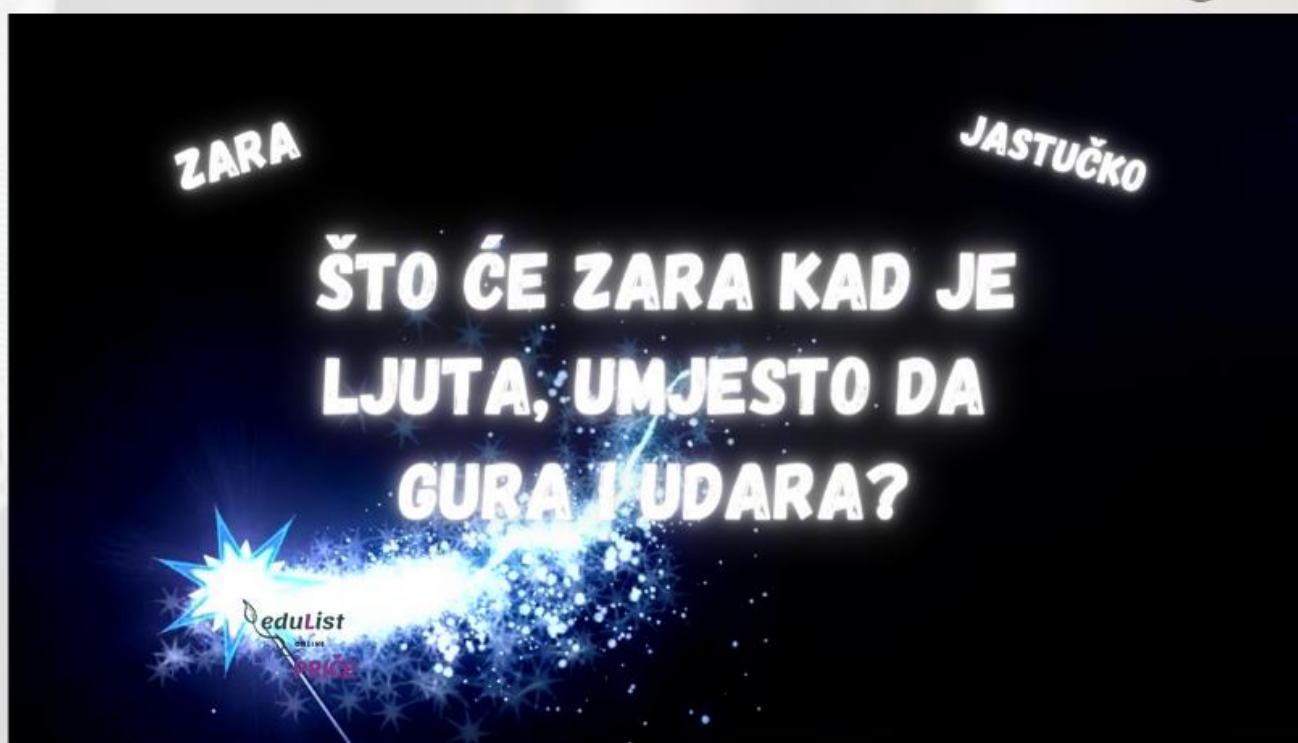
Priča se može puštati kao priča za laku noć, za opuštanje ili kao priča kada želimo s

djetetom razgovarati o određenim situacijama ili ga/ju potaknuti na dodatno promišljanje, prilikom čega priča može služiti kao vanjski faktor potpore odraslima da započnu razgovor ili da dodatno prorade s djetetom temu.

Priča je posvećena svim odraslima koji uče kako primjereno reagirati.

Audio intro i dizajn: Canva
Tekst i glas: Tea Resanović

[KLIKNI ZA SLUŠANJE AUDIO PRIČE](#)

EDUKATIVNI TRAVANJ UŽIVO

Raspored

Edukacije za vrtiće i stručnjake koji se bave djecom od 0-7 g.

dotatni popust za prijavu na sve 3 teme

11.04. u 17h

MENTORI I
PRIPRAVNICI

DV Kustošija, Zg

16.04. u 17:30 h

SIMBOLIČKA
IGRA

DV Dječja igra, Zg

25.04. u 17:30 h

BORAVAK
NA ZRAKU

DV Baltazar,
Sesvete

2

3

1

Zagreb

Zagreb

Sesvete

edulist
ONLINE

WWW.EDULIST.ONLINE

NOVO!

PEDAGOŠKO
SAVJETOVANJE

edulist
ONLINE

[EDUKACIJE](#) ▾

[EDUBLOG](#) ▾

[EDUMAGAZIN](#) ▾

[MAGNETI](#)

[ABOUT](#) ▾

[PRIJAVA](#)

EDUMAGAZIN

Home - eduMagazin

VIŠE O AUTORIMA

Nataša Maček, Mia Žilić

Mali koraci za sigurno dijete

Priručnik za roditelje i stručnjake koji rade s djecom rane, predškolske i rane školske dobi

nakladnik: **Novi redak** Zagreb

biblioteka: *Pedagogija*

ISBN: 978-953-8270-19-2 (2022.) - format: 16 x 23 cm - opseg: 64 kolor stranica + 4 društvene igre - uvez: meki

cijena: **11,99 €** (pouzećem / virmanom); **10,99 €** (unaprijed po ponudi)

Besplatna dostava za narudžbe iznad 13,50 € (za Republiku Hrvatsku) - stanje: **DOSTUPNO**